

Klíímaváltozás hatása a növényalkalmazásra a Ráckevei-Soroksári Duna-ág szigetszentmiklósi szakaszának mintáján

Madár Enikő

**Tájrendező és kertépítő mérnöki, alapképzési szak,
nappali képzés**

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet

Belső témavezető: dr. Nádasy László Zoltán

Szakdolgozatomban a Ráckevei-Soroksári Duna-ág szigetszentmiklósi partszakaszát vizsgáltam. Fő kérdésem az volt, hogy vajon a klímaváltozás hogyan fog hatni az itt lévő növényekre. A témát azért választottam, mivel mind a klímaváltozás, mind a növények ismerete, mind pedig a vizes ökoszisztémák foglalkoztatnak és kíváncsisággal tölt el ennek a kombinációja. A terület pedig szívemhez közel áll, hiszen itt nőttem fel. Szakirodalmak áttekintésével próbáltam megállapítani a területet érintő változásokat, főként az A2 pesszimista scenárió során. Bemutattam az éghajlatváltozás hatásait, a terület adottságait és az agglomerációs hatásokat. Vizsgálatomban megfigyeltem a fajkészletet, a fajok állapotát, illetve extenzív és intenzív fenntartott környezetben összehasonlítottam őket. Három nagy típus kíséri végig az egész szakdolgozatot; potenciális vegetáció, dísznövény, inváziós fajok. A terület potenciális vegetációja ártéri ligeterdő, tehát *Salix* sp., *Populus* sp. az uralkodó fafaj. Dísznövények között rengeteg idegenhonos növényt telepítenek főként magánkertekbe a lakosok. Az inváziós fajok közül a *Robinia pseudoacacia* és a *Syringa vulgaris* okozza a legnagyobb kárt. Táblázatba rendeztem az igények és a származási hely, továbbá ennek jellemzői alapján. Összesen 38 növényt vizsgáltam a táblázatban, 12 potenciális vegetáció fajai és 26 dísznövény. Az invazív fajok nem kerültek a táblázatba, mivel esetükben nem a növények igényeivel, hanem a terjedésük mértékével kell foglalkozni. Az effektívebb szemléltetés gyanánt diagrammokat készítettem ezen adatok alapján. Megállapítottam, hogy a potenciális vegetáció fajai jelenleg igen jól tűrik a viszontagságokat az antropogén hatások ellenére is. A dísznövényalkalmazás esetében több különböző kategóriába csoportosítottam a növényeket, a jelenlegi állapotnak és az igényeinek megfelelően. Vannak fajok, melyek igényeik alapvetően sem felelnek meg az itteni adottságoknak, ezek alkalmazását nem javaslom a jövőben. Több természetesen azon fajok száma, melyek alkalmazása valószínűleg

még egy jó ideig nem fog akadályba ütközni. A klímaváltozással összefüggésbe hoztam a potenciális vegetáció rezisztenciáját, a dísznövények alkalmazhatóságát, illetve az invazív fajok terjedését a várható viszonyok alapján. A kutatásom alapján a század végéig nem fog végbe menni nagy változás a fajkészlet tekintetében, amennyiben nem történik katasztrófa. Fontos azonban kiemelni, hogy habár igen rezisztens a ligeterdő- és az alkalmazott dísznövényállomány, az invazív fajok térnyerését kicsit nehezebb behatárolni. Javaslataimnak keretét a terület természetességének megőrzése adja, ami az egész RSD szakaszra vonatkoztatható. Emiatt szorgalmazom legfőképpen a potenciális vegetáció fajainak alkalmazását, illetve esetlegesen a távoli jövőben a szukcessziós folyamatban ezt követő keményfás ligeterdő fajait. A terület folyamatos monitorozása elengedhetetlen, mind az inváziós fajok visszaszorítását, mind az újonnan megjelenő betegségeket, mind pedig a különböző időjárás extrémekkel járó változások nyomon követését tekintve. Azt gondolom, szakdolgozatom egy alapot vagy irányt adhat további részletes kutatásokhoz, melyek hozzájárulnak a térség természeti szépségének megóvásához.